

POSAVSKA STRAŽA

Brežice

Narodno-radikalno in narodno-gospodarsko glasilo za štajersko-kranjsko Posavje.

Krško

«Posavska Straža» izhaja vsaki 2. in 4. četrtek v mesecu, datirana z dnevom prihodnje nedelje. — Naročnina za celo leto znaša dve kroni, pri večjih naročilih popust po dogovoru in se naprej plačuje. — Cena oznanil za eno stran 48 K., za pol strani 24 K., za četrto strani 12 K., za osminko strani 6 K., za šestnajstinko strani 3 K., za dvaintridesetinko strani 1*50 K.; pri večkratnem oznanilu po dogovoru.

Vse pošiljave (pisma, dopise, nakaznice, naročila, inserate i. t. d.) je pošiljati na naslov «Posavska Straža» v Brežicah. — Dopisi se pošiljajo na uredništvo, naročnina in oznanila pa na upravništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Posamezna številka stane 10 vin.

Član 19. državnega osnovnega zakona o splošnih državljan-skih pravicah:

„Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, varovati in negovati svojo narodnost in svoj jezik. Enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradih in v javnem življenju je od države priznana.“

Davkoplačevalcem, obrtnikom in trgovcem vseh strank.

Volitve v pridobninsko komisijo v III. in IV. davčno družbo priredbenega okraja Brežice (pol. okraj Brežice) se vrše v kratkem, ker istopita iz komisije gg. Hans Schnidersič (nam. A. Smreker) in Janez Sollner (nam. Štefan Derčič).

Ne javkajmo vedno o visokih davkih, zlasti o visokosti obrtnega davka, kateri je zlasti v našem okraju hudo breme, ampak pobrigajmo se za svoje koristi. Ker je glavna davčna svota kontingentirana t. j. za že vnaprej za vsako leto enako določena za celo

državo, zato je mogoče, da težko davčno breme odvalimo vsaj deloma od našega okraja s tem, da se od komisije odmerijo manjše postavke.

Dosedanji člani komisije niso storili svoje dolžnosti v interesu celega okraja, ampak morda v interesu posamezne, ali celo ene občine t. j. mesta Brežice.

Zato Vas pozivljamo vse, da storite svojo dolžnost in volite.

Po dogovoru z več uplivnimi osebami vam priporočamo sledeče kandidate, izbrane brez razlike strank in stanov, ki so:

Kot volilni možje

1. Za davčno družbo III.

a) za davčni okraj Brežice

dr. Ivan Benkovič,
odvetnik v Brežicah in

Anton Klavžer,
posestnik v Brežicah;

b) za davčni okraj Sevnica

Ludvik Smole,
trгоvec v Sevnici;

c) za davčni okraj Kozje

dr. Josip Barle,
c. kr. notar v Kozjem.

2. Za davčno družbo IV.

a) za sodni okraj Brežice

Miško Balon, Anton Umek, Alojzij Schweiger, Anton Sikošek, Josip Holy, Ignacij Polanšek in Martin Frece v Brežicah, Franc Gregorevčič, Malivrh, Ivan Kostevc Pišce, Jože Krulc v Černcu, Martin Pajdaš v Zdolah, Jože Pečnik v Sušici, Franc Podvinski v Blatnem, Jože Kovačič v Glogovem-Brodu, Jože Zupančič v Gabrji, Janez Slovenc v Sp. Pohanci, Franc Curhalek v Mostecu, Franc Zorko v Brezini, Anton Švigel na Vidmu in Anton Petan v Sromljah;

b) za sodni okraj Sevnica oziroma

c) za sodni okraj Kozje je voliti 12 oziroma 19 volilnih mož, katere naj si volilci dogovorno izberejo iz volilnega imenika, ki leži v davčnem uradu v Sevnici oziroma Kozjem.

Način volitve je naveden v legitimaciji, ki se naj natančno prečita; volilne listke se lahko po pošti vpošlje.

Volilni možje volijo na isti način dne 12. in 13. septembra t. l. člane pridobninske komisije in njih namestnike in so naši kandidati:

LISTEK.

Rmečki upor ali stara pravda.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. Po Avg. Šenoa.

Dalje.

— Udri! zapoveduje Turn svojim vojakom. — V ime Boga! Grmi s konja Fratrič in vihti sekro s silovito močjo. Zdaj butne krdelo ob krdelo, prša trčijo ob prsa, noga suva v nogo, roka lovi roko, pest grabi za grlo.

Na cesti, za mejami in na obali vname se krvavi boj. Četa bori se s četo, krdelo se zapleta s krdelom v krvavi kolobar, ter

se suva, se premetava, vrišči, stoka, kolne, kolje in pogiba.

V gosti megli blišči se meč, liki kača sika po zraku kosa, daleč na okrog je sneg poteptan, daleč po snegu razteza se krvavi tir.

Besno priganja Turn z mečem v roki svoje čete v boj. Zaman. Kmet se ne umakne. Kjer stoji, tam pade; kjer pade, tam kolje; ris se spopade z risom, ris za-jaše risa. Zaman. Ris ne more ugonobiti risa.

Glasno in glasneje zvonijo zvonovi, močno in močnejše bobni boben.

Na severni strani mesta zadoni vojaški rog.

— Za vraga! Kaj je zopet to? zavpije Fratrič — mi nimamo trubljačev —. Zdaj grmijo velike puške, zdaj pokajo tudi male.

Od severne strani drvi velika četa kranjskih konjenikov v mesto. Priplazili so se za bregom v mesto, da primejo kmete za hrbtom. Visoko vije se njih zastava, na širokih klobukih vihra jim perjanica, v zraku blišče se meči, strahovito doni vojaški rog.

Kot vragovi pridrvijo proti uporniški četi, vodja jim je bihački kapitan Danilo Lazar plemeniti Vildenek.

Besno vihtijo konjeniki težke meče po upornikih: iz posameznih dvorišč in izpod hišnih streh sipajo pa tudi kmetje smrtonosne svinčenke na sovražnika.

Sredi mesta stoji mali stolp: tja jo zavije Drvodelič z malim krdelcem svojih strelcev.

— Vidiš-li onega pernatega vraga — nagovori Drvodeliča strelec Nikola, sin brdovaškega kovača in pokaže na Lazarja.

Zahtevajte in razširjajte povsod „Posavsko Stražo!“

za III. davčno družbo kot član
dr. Ivan Benkovič,
odvetnik v Brežicah,
kot njega namestnik

Franč Gereg,
veletržec v Pišecah;
za IV. davčno družbo kot član

Jože Pečnik,
posestnik v Zg. Sušici na Bizeljskem
kot njega namestnik

Anton Umek,
trgovec v Brežicah.

Davkoplačevalci! Izpolnite vestno svojo dolžnost. Vsak glas je važen; nasprotniki že pobirajo glasovnice in agitirajo za nemčurske kandidate.

Naši poslanci na delu.

III.

Naš poslanec g. dr. Ivan Benkovič stavil je dalje sporazumno s tovariši v državnem zboru sledeče predloge:

8. Ustanovitev posebnega podpornega sklada za kmetovalce.

V sedajnem XVIII. zasedanju komaj par tednov trajajočega državnega zbora predložilo se je že v prvih ednajstih sejah 110 nujnih predlogov v podpornih zadevah; to je dokaz, da se pojavljajo po vseh kraljevinah in deželah redno vremenske neizmere, ki dovedejo prebivalstvo v neizmerno bedo.

Ustavna, če tudi prikrajšana obravnava taci predlogov se čestokrat zavlačuje, njih parlamentarna rešitev je tako nezanesljiva, da dobi prizadeto prebivalstvo dovoljene podpore navadno zelo kasno po ujmi.

Državna sredstva odmerijo se v to svrhu tudi tako nezdatno, da se ne more v mnogih slučajih ozirati na poškodovance; osebito se je udomačila povsem neopravičena navada, da se podeli državna podpora le tedaj, ko so po ujmah prizadete cele pokrajine, ne pa tudi v slučajih, ko se je pripetila nesreča v ožjem krogu. Velik nedostatek tiči tudi v tem, da se morajo za vsak posamezen slučaj zahtevati in ustavno dovoljevati državne podpore; temu nedostatku

bi se odpomoglo prav lahko tako, da bi se dovolil oblastvom v takojšnjo uporabo stalen podporni sklad.

Predlaga se torej, visoka zbornica naj sklene:

«C. kr. vlada se poziva, da predloži že letos v ustavno obravnavo načrt zakona, vsled katerega se ustanovi poseben podporni sklad za razdelitev državnih podpor po ujmah prizadetim prebivalcem.»

2. Odškodovanje občinam za opravila v prenešenem delokrogu.

Poslovanje v prenešenem delokrogu je občutljivo breme za kmečke občine z ozirom na odgovornost županov in na denarne žrtve posameznih občin. Ne glede na to, da se silijo občine v izvrševanje opravil v prenešenem delokrogu večinoma ne na podlagi zakona, ampak na podlagi posameznih samovoljnih vladnih naredb ni pa tudi za državo samo dosti koristno, da nalaga tako breme na rame občinam, ki nimajo navadno za oskrbovanje taci poslovi dovolj zmožnega osebja; opravila n. pr. v vojaških in davčnih zadevah so tako teško breme, ki povzročuje po vsem opravičeno nezadovoljnost po občinah, kar gotovo ne pospešuje gladkega reševanja sličnih poslov. Vkljub nebrojnim peticijam, resolucijam, državnoborskim sklepom itd. za odpomoč v tej zadevi, vedla se je vlada popolnoma pasivno.

Predlaga se torej, visoka zbornica naj sklene:

«Vlada sa nujno poziva:

1. da predloži načrt zakona, vsled katerega se naj občine za oskrbovanje opravil v prenešenem delokrogu odškodujejo, eventualno iz dohodkov od zemljiškega davka in naj občinam daje na razpolago potrebne tiskovine in druge potrebščine na državne stroške.

2. da skričijo po zmožnosti opravila v prenešenem delokrogu, ne pa da je pomnožuje po samovoljnih odredbah nižjih uradov.

Živinoreja

Silno važno je sedaj vprašanje o ceni mesa. Resnica je, da je meso silno predrago. Treba je odločno nastopiti proti oduhu, ki tako tirajo ceno mesa kviško,

cene živine pa pritiskajo nazaj. Stranke se danes pečajo s vprašanjem, kako odpomoči temu. Mi smo tega mnenja, ako bo imela naša živinoreja potrebno podporo — ne podporo, ampak le pravično varstvo, se bo lahko povzdignila in s tem se bo tudi odpomoglo draginji mesa. Dolžnost države je da podpira poljedelstvo, da pomaga kmetu pri živinoreji in vprašanje o draginji mesa bo samoobsebi izginilo.

Živinoreja pri nas v Avstriji silno nazaduje. In zakaj? Zato, ker se poklicani gospodje tam gori na Dunaju niso za kmete nič brigali in podpirali vse poprej, le tisto ne, kar bi koristilo kmetu. Naj navedemo le en vzgled. Na Nižjeavstrijskem so kraji kakor nalašč ustvarjeni za živinorejo. In vendar se ravno po najlepših takih krajih kmetje danes ne pečajo z živinorejo, ker imajo po teh krajih svoja lovišča razni visoki gospodje, ki so s svojim lovom onemogočili živinorejo, le da so imeli svojo zabavo. Tukaj mimogrede povedano, tičijo posledice našega neumnega lovskega zakona. Država mora toraj dobiti smisel za kmeta.

So pa tudi ljudje, ki kmečkim koristim naravnost nasprotujejo. To so socialisti. Oni zahtevajo, da se naj državne meje odpro tuji živini, potem da bo pa meso cenejše. S tem bi bil naši živinoreji prizadet smrtni udarec. Naši poslanci so se temu takoj uprli z vso silo. «Slovenski klub» je vprašal vlado, kaj ona v tem oziru misli, zahteval je od nje, naj javno obljubi, da Srbiji in drugim balkanskim državam sploh ne dovoli uvoza živine, ker so tam vedno kužne bolezni.

S Srbijo naj se pa sklene pogodba tako, da Srbija ne bo imela ugodnosti in da bo morala plačevati visoke uvozne tarife. Zanesi se smemo na naše poslance, da bodo svojo dolžnost tudi za naprej storili.

In ravno v tem vprašanju se je pokazalo, kako prav je, da se naši poslanci niso združili z liberalci, Hrvati in Srbi,

Sedaj so lahko nastopili za našega kmeta, če bi bili pa z onimi skupaj, pa nebi bili mogli, ker oni drže v tem oziru s Srbijo. Štrekelj in drugi liberalci izvoljeni od kmetov še niso v tem oziru nič storili in bodo tudi težko kaj storili. Ljubljanski Hribar je naravnost nasproten kmečkim

— Čakaj! Ta zajec je moj — in nameri puško. Tresk! Lazar se zgrudi strmo-glavo s konja, obvisel je v stremenu in žival ga vlačila po krvavem snegu. Krdele zauka od veselja.

— Ravno sredi čela sem ga zadel! nasmaje se sajasti sinko brdovačkoga kovača in kriči veselo: — deca streljajte dalje! In zopet se vsipa smrt iz stolpa na drzne konjenike. Tretjina se jih zgrudi mrtvih na tla, sekira zadene zastavonošo, sulica predere trubljača. Ali vragovi prodirajo dalje v kmečko krdele in sekaajo na desno in levo.

Kupinič udriha raz konja po sovražniku, še ne zmeni se zato, da je na levi roki že ranjen. Udri! v ime boga!

Zdaj se prikaže sredi trga veliki oddelek Uskokov, in napade upornike za hrbtom. Skrivaj so se priplazili ob vodi za hišami na bojišče.

— Streljaj vpijejo uskoki. — Sekaj! kričijo konjeniki, povsod se vname krvava borba.

Ne slišiš družega, nego treskanje puške, žvenket mečev in stokanje ranjenih.

Samo na vhodu drži se še Fratrič. Ob potu namestil je črni Matijaš svoje strelce v veliki hiši, od koder padajo svinčenke liki toče na uporniško četo, da se zgrudi kmet za kmetom v sneg.

— Razrušite hišo! — vpijejo kmetje in navalijo z sekirami na Matijaševo zavetišče

Zdaj zadoni še glasnejše vojaški rog. Jój? Fratrič se zgrudi s konja, Uskok mu je razbil glavo s kopitom. Konjeniki prodirajo dalje in obkolijo kmete od vseh strani. Uskoki naskočijo hiše. Po mestu nastane strašen požar.

— Sprožite topove! veleval Turn in debele kroglice razpršijo kmečke vrste na vse strani. Kmetje s spustijo v divji beg, za njimi pa lete rjoveči Uskoki in je tirajo z mečem v roki v plamteče hiše in v mrzlo Savo. Večina kmetov je ubitih, uporniki so poraženi.

Tam gori na holmcu stoji zidana hiša; tja se je zaletela zadnja pešica 50 kmetov pod vodstvom kapitana Kupiniča. Mož

je bled in krvav, a mirno stoji ob strani železne dvopuške.

— Naskok! — veleval baron Turn in besni uskoški vragovi naskočijo holmec. Grom vdari iz hiše in dvajset Uskokov se zgrudi mrtvih na tla. V tem trenutku pridri iz hiše Kupinič z mečem v roki in cela četa za njim.

— V ime Boga! — Za staro pravdo! vpije kapitan, a svinčenka ga zadeno v glavo in deset mečev mu prebode junaška prša. Niti eden izmed njegovih tovarišev je ostal živ, obležali so vsi okoli svojega vodje pred plamtečo hišo.

Turn je zmagal. Od divjega vika in krika pretresa se zrak. Zdaj se začne divja zverinska gonja. Vidiš-li, kako tirajo konjeniki nesrečne kmete v celih trumah v Savo. In Uskok?

Bóben ga zove na zbirališče, kaj njemu kmetje mar, on ima drugega posla.

Gorje ti! Če si imel hišo, zgorela je; če si imel živino, poklana je; če si imel deco, podavljena je; če si imel ženo, . . .

koristim, kar je pokazal takrat v Ljubljani, ko so kmetje hoteli zvišati ceno mleku od 8 novč. na 10 novč. pri litru. Kmetice je začel kar preganjati, ki so vozile mleko v mesto.

Dalje prihodnjič.

„Afera“ dr. Benkovič zoper M. Golob — končana.

Matija Golob, posestnik na Vidmu razžalil je bil državnozborskega kandidata oziroma sedanjega državnega poslanca g. dr. Benkoviča — dvakrat, prvič dne 28. aprila t. l. na javnem shodu na Vidmu z besedami: «Vi gospod hočete biti poslanec, a meni ste vendar vzeli iz žepa naravnost 7.20», drugič dne 15. maja t. l. pri kazenski razpravi v Brežicah z besedami: «Hvala Bogu, da imam pobotnico, sicer bi zahteval g. dr. Benkovič od mene še enkrat plačilo vsega dolga.»

Prvi sodnik v Brežicah obsodil je obdolženca samo zaradi razžaljenja dne 15. maja v 4 dni zapora, zaradi razžaljenja na Vidmu ga je pa oprostil.

Vsled priziva dr. Benkoviča je pa okrožna sodnija v Celju obsodila Goloba tudi zaradi žaljenja na Vidmu, ter mu prisodila 7 dni zapora, poostrenega z enim postom.

V volilnem boju izkoriščevali so vsi nasprotniki slov. kmeč. zveze ta slučaj na najpodlejši način zoper g. dr. Benkoviča, češ da je opeharil Goloba za K 7.20 in da je ravnal zoper svojo stanovsko dolžnost.

To nam je povod, da prijavimo brez vsacega komentarja iz razsodbe c. kr. okrožne sodnije v Celju besedilo razlogov, iz katerih se je moral Golob v obeh točkah obsoditi. Glasi se:

«Sodba, v kolikor je bil obtoženec obtožen radi čina glede dogodka dne 15. velikega travna t. l. med obravnavo pri c. kr. okrajni sodnji v Brežicah, ostane, ker se obtoženec zoper to krivdo ni pritožil, neizpremenjena. — V kolikor je pa bil obtoženec oproščen radi dejstva med zborovanjem na Vidmu, bilo je ugoditi vzklicu zasebnega obtožitelja dr. Benkoviča in sicer iz sledečih razlogov:

Tudi prizivno sodišče smatralo je na podlagi že po prvem sodniku ustanovljenih dokazov kot dognano, da je obdolženec pri volilnem shodu v Starivasi dne 28. malega travna t. l. izustil obdolžitev: «Vi gospod doktor hočete biti poslanec, a meni ste vendar vzeli iz žepa naravnost K 7.20». V pravnem oziru se pa sodišče ni moglo pridružiti mnenju prvega sodnika.

Ta ga je od dotične obtožbe oprostil, ker se je baje obtožencu dokaz resnice v smislu § 491 k. z. posrečil in pride pri tem do zaključka, da je obtoženec pri volilnem shodu dne 28./4 t. l. samo resnico rekel, da ni imel dr. Ivan Benkovič pravice od njega stroške K 7.20 vzeti za pripravljeni izvršilni predlog. Opozoriti se mora v prvi vrsti, da se to po prvem sodniku kot dognano smatrano dejstvo ne strinja z vsebino obdolžitve obtoženca, Glasom zasebne obtožbe obtoženec zasebnega obtožitelja ni dolžil pri javnem volilnem shodu, da ni bil opravičen zahtevati za pripravljeni izvršilni predlog dne 24./10 1905 znesek K 7.20, obdolžitev je mnogo bolj širjega pomena. Njegovo odložitve tudi ni doslovno razmotrivati temveč je nameraval obdolženec takrat na

poslušalce napraviti utis, da je sploh zasebni obtožitelj po krivici zahteval nekako plačilo, katero mu kot odvetniku ne pristojajo. V tem obziru pa obtoženec dokaz resnice ni doprinesel.

Merodajno za presojevanje predležečega pravnega slučaja je vprašanje samo, ali je bil zasebni obtožitelj kot odvetnik in zastopnik Dr. Schmirmaula zoper obtoženca Matija Goloba opravičen, za že imenovani pripravljeni izvršilni predlog brez sodnijske odmere od obtoženca kot dolžnika zahtevati pristojbino, ne pa okolnost, ali je obtoženec 24. vinotoka 1905 prišel v pisarno dr. Benkoviča že pred osmo uro zjutraj ter mu ponudil plačilo dolžnega zneska. Resnično je, da je paricijski rok za plačilo zneska 136 K 80. v. s 5% obrestmi od 4./5. 1905 in stroškov, odmerjenih na 21 K 10 v. iz civilne pravde dr. Schmirmaula, zastopanega po dr. Benkoviču zoper obtoženca C II. 147/5 v smislu § 409 c. p. r. po preteku 14 dni, pretekel dne 23. vinotoka 1905 ob polnoči. Ta dan obtoženec ni uplačal in tudi — kar sploh ni merodajno — po pošti ni poslal denarja; bil je torej z začetkom nastopnega dne (24./10) že v zamudi.

Sklicevanje na § 89 zakona o sodni uredbi ni na mestu in je pravni nazor prvega sodnika pomoten.

Ta zakon le določa, da se pri zakonitih rokih, ki so strankam na razpolago za oddajo izjav, podavanje predlogov, vložitev spisov ali za opravo drugih dejanj, ki povzročujejo sodnijsko postopanje, uračunajo dnevi, ko se oddajo dotični predlogi na pošto, v dotični rok. Ta zakonita določba se tiče le predlogov, ki se sodnijam pošiljajo, nikakor pa se ne da raztezavati ta določba na upošiljatve plačil privatnim strankam za podaljšanje precizno določenega paricijskega roka, za katerega velja edino le določba § 903 obč. drž. zak.

Ker po § 903 obč. drž. zak. bi imel obtoženec za izpolnitev svoje dolžnosti celi dan 23. vinotoka 1905 do polnoči, ta dan pa ni uplačal, je s tem tudi vprašanje, ali je obtoženec pravočasno izpolnil svoje dolžnosti, v negativnem smislu rešeno. Ne glede na to, je obtoženec sam izjavil, da on 23. vinotoka še ni imel dosti denarja za plačilo glavnega dolga s pripadki, da mu je manjkalo še 10 kron; odišel je v mesto ko je zvedel račun, da si poišče posojila pri gostilničarju Druškoviču.

Pri tem stvarnem položaju bil je zasebni obtožitelj kot zastopnik tožnika dr. Schmirmaul po njegovem strogem ukazu popolnoma opravičen, pripraviti predlog, ter za svojega klienta zaračunati izvršilne stroške.

Namen obtoženca, dr. Benkoviča čast žaliti, sledi že iz tega, da se je podal na volilni shod v to svrhu, očitati mu kaj, posebno pa izhaja iz besed, s katerimi je, začel: «Vi gospod doktor hočete biti poslanec» in iz v deželi navadnega pomena izraza «iz žepa vzeti», da ga je kot državnozborskega kandidata in odvetnika obdolžil popolnoma krivično določenega krivičnega ravnanja. Ker so torej v objektivnem kakor tudi v subjektivnem obziru podani vsi znaki prestopka zoper varčnost časti po § 488 k. z. moralo se je prizivu zasebnega obtožitelja ugoditi ter je bil obtoženec kriv spoznati.

Sodnik v I. inštanci bil je v tej zadevi sodni pristav g. dr. Oswatitsch, zet brežiškega trgovca Fr. Matheisa.

Poročilo tetke „Domovine“, o shodu kmečke zveze v Laškem Trgu

je kot običajno njena pisava vseskozi zavito in po njenem okusu prikrojeno. Dopisnik je videl seveda le 100 udeležencev, četudi jih je bilo nad 400 — 500. Dr. Benkoviču očita, da je hotel dr. Ploja osmešiti, seveda je to povsem zlagano, ker s takim orožjem se dr. Benkovič ne bojuje; pač pa je dr. Benkovič postopanje dr. Ploja proti kmečki zvezi povsem stvarno, objektivno pojasnil in tudi ožigosal. Dopisnik ima menda namen, med slov. poslance štajerske s svojo pisavo še več razdora zanesiti! —

Dr. Benkovičeva izvajanja glede klubovega vprašanja «Domovina» ravnotako po svoje zavija; seveda pri tem po svoji navadi hinavsko zavija oči ter s podlo pisavo hoče osmešiti dr. Benkoviča. Glede skupnega kluba se ne bomo prepirali z bornirano «Domovino» (kateri je očitno žal, da dr. Benkovič s tovariši noče delati mesto Robleka in Ježovnika, da bi se tadva bahala s tujim perjem pred svojimi volilci); le toliko kostatiramo, da je dr. Benkovič bil in bode vedno za skupno delovanje v narodnih vprašanjih n. pr. potom skupne parlamentarne komisije, četudi že vsak otrok uvideva, da je stik z ljudmi kot so uredniki in dopisniki «Domovine» in «Narodnega Lista» neprijeten.

Kako «narodna» stranka in Roblek umevata skupno delovanje, pokazalo se je v zadevi imenovanja sodnika za Laško; Roblek je sprožil brez vednosti dr. Benkoviča interpelacijo v neugodnem trenutku, tako, da je dr. Benkovič bil primoran istotako predčasno svojo interpelacijo vložiti; s tem je Roblek dal priliko poslancu Markl, da je utis slov. interpelacij s svojo interpelacijo saj deloma paraliziral. Bog nas obvaruj v bodoče tacega skupnega delovanja; sploh je to težko že raditega, ker se delovanje Robleka in Ježovnika (k večjem v obliki interpelacij) v količkah važnih vprašanjih dirigira od celjskih gospodov, ki večkrat niso prav nič poučeni o trenutnem položaju. — Toliko za sedaj! Na nadaljevanje smo pripravljeni v odgovor na nedostojno pisavo «N. L.» in «Dom.» o naših poslancih.

Slovenska kmečka zveza

je na delu vsepovsod na Spodnjem Štajerskem, četudi so ji nasprotniki prorokovali zgodno smrt. Sedaj prirejajo shode po savinjski dolini njeni državni poslanci in poučujejo ljudstvo o nje pomenu in namenu. Tudi v našem okraju moramo njeno organizacijo izpopolniti. Pozivamo somišljenike, da nemudoma osnujejo krajne organizacije (po farah in večjih občinah). Izvoli naj se povsod zaupnik in odbor, sestojč iz načelnika, podnačelnika in par odbornikov. Kjer potrebno, naj se priredi javni shod; tudi naj se pravočasno misli na gospodarsko organizacijo.

Dopis iz Nemčije.

Izseljevanje iz brežiškega okraja v Nemčijo. V najnovejšem času odhajajo ljudje po posredovanju nekega krčmarja v Sevnici kar trumoma sem na Prusko in to največ iz Sevniciškega okraja. Med temi ljudmi je večinoma takih, ki nemški ne razumejo,

ter po poklicu niso rudarji. Da taki ljudje tukaj težko izhajajo, to se razume.

Plača je takim ljudem od 3.50 Mark do 3.80 M. Zato pa se tembolj priganjajo z delom ter zmerjajo od strani paznikov z različnimi psovkami, kakor na primer »avstrijski psi.« Tudi se takim ljudem predbaciva avstrijska neolikanost, da prigo-dilo se je že, da je paznik tudi že udaril po kakem Avstrijcu.

Vsi transporti prihajajo na ceho Rheinpreussen.

Taki transporti pridejo tukajšnjemu uradništvu ravno prav, da ložje potem druge rudarje ožigosajo ter šikanirajo, saj so si že skoro gotovi, da je tam na Slovenskem neusahljiv vir, od koder bodo dobivali delavske moči, koje krvavo potrebujejo, — Temu treba konec storiti!

Treba izposlovati, da se krčmarju v Sevnici, kateri to početje gotovo proti plači od tukajšnjih uradnikov izvršuje, od strani vlade raditega bolje na prste gleda. Drugič, da se posebno mladim ljudem ki niso rudarji, od avstrijske vlade vhod na Prusko v premogokope zabrani.

Tretjič, da se pruski agenti, ki tja prihajajo, od avstrijske vlade strogo nadzorujejo, ter da se ljudem, ki gredo z njimi, pri kakem avstrijskem uradu zajamči plača ter se zaveže pruski uradnik te pogoje natančno izpolniti; kajti le pogosto se godi, da ljudje sem pridejo, ne da bi se jim plača sploh obljubila.

Kot zvesti avstrijski podaniki s krvavečim srcem gledamo, koliko mladeničev, ki bi bili čast v Avstrijski armadi, se tukaj vsled napornega dela pohabi, koliko delavskih moči izgublja Avstrija dan za dnevom.

Opozarjamo slavne oblasti na ta dopis. — Drž. poslanec dr. Benkovič je primerno ukrenil, da se omeji to lahkomiseljno izse-ljevanje in zlasti kaznuje krivce.

Novičar.

Primicija. Dne 4. avg. t. l. je obhajal č. g. Ivan Bogovič iz Obreža v Artičah novo sv. mašo. Ljudstva se je zbralo iz sosednih župnij ogromna množica, da je po artičkem griču kar mrgolelo ljudi. Med godbo, pokanjem topičev in potrkavanjem zvonov gibal se je veličasten sprevod proti cerkvi, da je bil marsikateri do solz ginjen. Devet duhovnikov, obilno svatov in nad trideset družic spremljalo je g. promicijanta pred altar. Na pridiznico je stopil na to priljubljen in po celem Slovenskem sloveč cerkveni govornik preč. g. dr. A. Medved, ki je v ognjevitih besedah slikal duhovnika kot vojščaka glede namena, sredstev, kakor plačila. Da so se po končani cerkveni slavnosti duhovni svatje na primicijantovem domu v nalašč za ta namen postavljeni in okusno okinčani utici razveselili, je samo ob sebi umevno. Vse se je pa vršilo v najlepšem redu, tako, da bo ostala ta svečanost udeležencem v trajnem spominu. Dal Bog, da bi enakega veselja še doživeli. G. promicijantu pa kličemo: Na mnoga leta!

Osebnost. Dr. Josip Strašek je imenovan sekundarijem bolnišnice v Kandiji pri Rudolfovem in zdravnikom okrajne bolniške blagajne v Rudolfovem; mesto nastopi dne 1. oktobra 1907. »Domovina« in »Nar. List« prinašata lažnjiva poročila, kot bi dr. Strašek bil žrtev — kmečke zveze, češ, da

se mu je snedlo kruh, ker se ni hotel ukloniti drju Benkoviču in njegovim somišljenikom. Vemo, da je dr. Strašek zelo nespravljaliv, kjer ne igra prvo vijolino; konstatiramo pa še sledeča suha dejstva: 1. da je dr. Strašek sam brez potrebe odpovedal službo sanitetnemu distriktnemu odboru, 2) da so sodišča njegovo službeno pogodbo z okrajnim zastopom kot veljavno priznala (gre se le za to, ali je služba odpovedljiva ali ne); 3) da se je za dr. Straškovo zadevo dr. Benkovič bolj potegnil kot vsi njegovi prejšnji zastopniki skupaj in da se mu to vrača z ostudnimi napadi po časopisih; 4) da dr. Strašku nikdo ni nikdar jemal svobode prepričanja; 5) da je tedaj nesramna laž, da mu je dr. Benkovič s somišljeniki kruh snedel.

Lep slov. deželnozborski kandidat bo neki veleposestnik z Bizeljskega, ki iz sovrastva do narodnih trgovcev in iz strankarske zaslepljenosti vedno kupuje pri slovenozrcu Matheisu. O tem gospodu, kateremu je že zadnjič »narodna« stranka ponujala kandidaturu za državni zbor, se govori, da bode drugo leto kandidiral v deželni zbor na program »narodne« stranke. Naša sveta dolžnost bode, da lažinarodnjaštvo takih mož razkrinkamo pred celim svetom. Tu naj pometa »narodna« stranka in njeni kričarji v Brežicah.

Volitev v obrtno zadrugo Brežice so se vršile koncem julija. Ker se večina obrtnikov sploh ni vabila k občnemu zboru, prodrila je nemška lista; zoper volitvo, ki je povsem nepostavna, se je vložil protest po nekaterih brežiških obrtnikih. Upamo, da kmalu odklenka nemškemu gospodstvu, če vsi obrtniki store svojo dolžnost. Kot že običajno, tudi v tej zadevi glavni kričarji »narodne« stranke niso s prstom ganili in jim je sploh cela stvar deveta briga. Tako izgleda narodnjaštvo naših liberalcev.

Vino od nemških producentov kupujejo brežiški narodnjaki (?) za neki slovenski zavod; ti »narodnjaki« imajo menda pri vinorejski zadruzi glavno besedo. Zopet nov dokaz za laži-narodnjaštvo pristašev »narodne« stranke.

Cesarjev rojstni dan se je praznoval v Brežicah na običajni način. Slov. veteransko društvo se je udeležilo sv. maše in popoldne na vrtu »Narodnega doma« priredilo dobro uspelo veselico.

Na Roševo ovadbo je pred kratkim 7 Šentruperčanov stalo pred sodiščem v Laškem Trgu; obtoženi so bili, da so Rošev shod preprečili, češ da so kričali, pesek metali in po vratih razbijali. Četudi se je Roš kot priča zaslišal zelo trudil, potlačiti obtožence in ga je nadučitelj pošteno podpiral, so bili vsi obtoženci oproščeni. Zagovarjal jih je državni poslanec dr. Benkovič. V kratkem se vrši zopet neka razprava radi volitev, seveda vsled ovadbe nekega učitelja, potem pa se bo sulica obrnila proti ovaditeljem.

Sokolska slavnost v Krškem se je dne 15. avgusta t. l. vršila ob velikanski udeležbi, posebno častno pa so bili zastopani bratje Hrvatje. Sodelovali so: bratska društva: »Hrvatski Sokol« iz Zagreba, »Srbski Sokol« iz Zagreba, »Hrvatski Sokol« iz Samobora, »Sokol« v Brežicah, pevsko društvo »Jeka« iz Samobora, tukajšnji pevski zbor in narodne dame. Mesto je bilo skoraj do zadnje hiše v zastavah, sprejem presrčen in sprevod po mestu veličasten. Telo-vadba, koncert in sploh vsa prireditve se je

izvršila točno in aksaktno. Vojaška godba je svirala prav pridno in vmes sta imenovana pevska zabora krasno pela. Častite dame so bile marljivo na delu in so pridno razpečavale razglednice, šopke, znamke itd., kar je »Sokolu« doneslo dokaj dobička.

Krajni šolski sveti pozor. Na vse mogoče načine skušajo na naše šole vriniti gojenke mariborskega Wastianovega učiteljišča. Te frajlice ne znajo ne dobro nemški, še manj pa slovenski, so hčerke meščanov in uradnikov iz vseh koncev in krajev sveta, samo iz naših krajev niso. Pazite, da vam ne vsilijo takih, za naše kraje popolnoma nezmožnih učiteljic. Vlekle bodo plačo, a naučile ne bodo ničesar. Naše šole tako kmeta veliko stanejo, za to pa zahtevamo dobro, narodno učiteljstvo, kateremu slovenski kmetijski otrok ne bode smrdel.

Nekaj o oproščenju od orožnih vaj. Pretekli mesec so dunajski časopisi najbrž vsled naročila vojnega ministrstva pisali sledeče: Pri vojaških oblastih se posebno za časa orožnih vaj oglašajo poslanci vseh narodov in strank, da prosijo za oprostitev volilcev od predpisanih orožnih vaj. Politične oblasti so zadnji čas opozorile na dejstvo, da ta način ne odgovarja postavno predpisanemu potu in da se poslance s tem le po nepotrebnem nadleguje, ker morajo verodostojnosti in upravičenosti vsake prošnje izreči svojo sodbo najprej politična oblast, šele po tem dobi prošnjo v rešitev vojaška oblast.

Rešitev prošnje na drugi način in drugim potom že zaradi postavnih določb ni mogoča, pa tudi zaradi tega ne, ker se zadnji čas prošnje za oprostitev od vojaških vaj s posredovanjem poslancev tako množijo, da bi bile nemogoče orožne vaje, ako bi se ugodilo vsem. Rešitev prošnje torej le zakasni, ako se nadleguje poslance, da jo oddajo. Taisto velja o oprostitvi od vojaščine sploh. V korist velikega dela prebivalstva je torej, ako vzame ta pouk na znanje.

Tako pravi dotično poročilo. Mi pride-nemo sledeče: Naši ljudje, tudi izobraženci mislijo, da je poslanec svemogoč, da more napraviti vse. To je napačno. Noben poslanec, naj bo ta ali oni, ne more storiti in izposlovati, kar je proti postavi. Postave in predpisi veljajo za poslanca ravno tako, kakor za vsakega drugega. Prošnje se morajo ugodno rešiti vsakomur, ako jih pravilno sestavi in pravočasno odda na pristojno oblast. Le tedaj se obračajmo v takih zadevah osebno na poslance, ako oblasti ne ugdijo temu, do česar imamo pravico, ali če hočemo, da se poslanci potegujejo za spremembo postave. Tako spremembo mora seveda skleniti večina poslancev in jo mora potrditi cesar. Več takih olajšav bo na zahtevo naših in drugih poslancev tudi državni zbor še sklenil, ko bode razprava o dovolitvi novincev.

Ovadbe dežujejo, vložene od pristašev »narodne« stranke, posebno učiteljev, zoper nedolžne kmete. »N. L.« je svoj čas pozival svoje pristaše, naj ne vlagajo ovadeb radi volitev; natihoma pa celjski gospodje očevidno odobravajo te ovadbe, ker jim — nesejo; ali pa na svoje pristaše nimajo nikakega upliva, kar je tudi verjetno.

Skupščina hrv. stranke prava se je vršila 22. t. m. v Zagrebu. Imenom slov. kluba sta se udeležila drž. poslanca dr. Benkovič in dr. Hočevnar.

Književnost.

„Slovenski posojilničar.“ Drugi, popravljeni in pomnoženi natis »Navoda o snovanju in poslovanju slovenskih posojilnic«. Spisal in založil Ivan Lapajne v Krškem. Tiskala »Zadružna tiskarna« v Krškem. 221 + XVI strani v navadni osmerki. Cena: 3 K trdo in lično vezani, 2 K 40 h mehko vezani in 2 K brošurani iztis. — Slovenske posojilnice rastejo kakor gobe po dežju. Pred 30 leti jih ni bilo 30, a zdaj jih bode kmalo blizu 300; kajti obveljalo je že skoro tudi na Slovenskem Raiffeisenovo načelo, po katerem ne bi smela biti nobena župnija brez posojilnice. Da pa ti zavodi dobro uspevajo, morajo imeti potrebnih navodil, po katerih se jim je ravnati. To je stari posojilničar g. Lapajne izprevidel že pred 12 leti, ko jih je bilo na Slovenskem komaj 100. Zato je bil izdal že leta 1895 to navodilo v prvem natisu v 800 izvodih, katere je bil, kakor pravi v predgovoru tega drugega natisa, v teku desetih let popolnoma razpečal, in to nekoliko za denar, nekoliko za Bogu plati. Radi tega in radi vedno rastočega števila novih posojilnic je bilo treba tega novega natisa, ki pa je čisto predrugačen, zelo pomnožen in le malo prvemu podoben. Vrh tega ima svečano obliko, kajti poklonil je ta drugi natis »očetu slovenskih posojilnic«, g. Mihi Vošnjaku, ki praznuje letos sedemdesetletnico svojega rojstva in čegar slika in življenjepis krasita knjigo. Knjiga je spisana bolj na podlagi prakse kakor teorije. Ni čuda! G. Lapajne vodi posojilnico (še dve. Urednik) v Krškem že 22 let; ustanovil je to in še kakih 30 slovenskih posojilnic; on je v imenu celjske Zadružne zveze revizor teh zavodov, katere je sicer tudi že pred leti, ko ni bilo obligatorične revizije, pregledoval po Kranjskem in Primorskem. Svoje izkušnje je priobčeval skozi osem let v svojem organu »Slovenska zadruga« in zdaj jih priobčuje zopet v tej knjigi. Knjiga naveda nekatere novosti, ki so dozdevno docela manjkale v slovenski zadružni literaturi. Ona razpravlja na pr. natančno vpeljavo praktičnega dospetnika, prinaša nekaj amortizacijskih tabel za hipotekna posojila in skuša pojasniti nekatere dvome o pravilnem knjigovodstvu. Pisatelj je v razpravi o posojilniškem knjigovodstvu prevzel veliko po S. Premrouovi knjigi, ki ima v tem oziru višek popolnosti. Na koncu knjige je pisatelj razvrstil zakone in odloke, ki so važni za zadružništvo. Besedilo teh zakonov je navedeno doslovno po dotičnih številkah državnega zakonika. Zato pač oprosti cenj. čitatelj nekaterim zastarelim in neokretnim izrazom, ki jih tudi pisatelj ni predrugačil.

Konečno naj povemo, da je to prva knjiga, ki se je v Krškem tiskala, a tudi baje zadnja iz peresa tega pisatelja, kakor on sam, ki je že v letih, v šali ali v resnici zatrjuje. Raditega se je vtihotapilo v knjigo, ki je sicer zelo lične oblike, nekaj tiskovnih pomot, katere bode vsak čitalelj že sam popravil. X.

Listnica uredništva.

M. V. v Trbovljah. Žal, ne moremo sprejeti.

Kolesarji pozor.

Nova kolesa, kakor tudi vsi posamezni delovi, se dobijo po najnižji ceni. Nova

„Pancer“

kolesa od 96 K naprej. Jamči se 1 leto. Zastopnik:

Niko Jerbič, Krško (tiskarna).

Herman Klabučar

klepar in krovec s škli in eternitom

☞ ☞ v Krškem. ☞ ☞

Priporočam se slavnemu občinstvu, da prevzamem vsa v mojo stroko spadajoča dela. Obenem se usojam naznaniti, da popravljam tudi mehanične stvari, kakor bicikelne, šivalne stroje, hišne brzojave in telefone itd.

Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

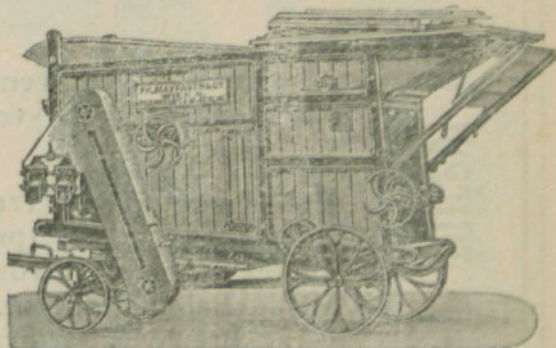
Delovanje izborna, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 4 steklenice 5 K 80 v. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 200 (Slavonija).

1050 delavcev.

Ustanovlj. l. 1872.

Pripoznano najboljši

mlatilni stroji.

Stroji za setev na novo izboljšanega sistema »Agrikola«.

Plugi iz jekla.

Brane in valjalniki.

Stroji za žetev trave, detelje in žita.

Stroji za obračanje sena in kopic.

Stiskalnice za seno in slamo, sadje in grozdje.

Hidraulične stiskalnice.

Mlini za grozdje in sadje.

Čistilnik za grozdje.

Brizgalnice za trte in sadike.

Stroji za sušenje sadja in zelenjave.

Zaloga vsakovrstnih drugih poljedelskih strojev.

Ph. Mayfarth & Co.

tvornica vsakovrstnih poljedelskih strojev.

Dunaj 2/I, Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z več ko 590 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in prekupevalci se iščejo. 7—10

Marijine kapljice!

Te kapljice se rabijo za vse notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najboljša hišna zdravilo, ki izvršno deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osobito deluje izvršno proti protinu (gichtu), reumizmu, bodanju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobolu, kašlju, prehlajenju, jetrni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, krču, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznanih pisem.

Delujejo izvršno in zanesljivo. Dobrega in ugodnega so okusa, tako da jih vsak rad vzame in tudi otoci.

Cena je franko na vsako pošto: 12 stekleničic 5 K, 24 stekleničic 8-60 K, 36 stekleničic 12-40 K. Manje od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu,

8—10 Pakrac št. 15, Slavonija.

Deln. družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg v Ljubljani

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

☞ Zastopnik pivovarne v Brežicah je g. Alojzij Schweiger. ☞

☞ Zahtevajte povsod „Posavsko Stražo“ in naj ne manjka v nobeni gostilni ali kavarni! ☞

Kdor ponižuje se sam, podlaga je tužbe peti!

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci! Združimo se! Sloga jači, nesloga tlači!

Podpirajmo le svoje prijatelje! Podpirajmo le slovenske trgovce, obrtnike in krčmarje!

Naši trgovci so: tvrdka Uršič & Lipej, tvrdka A. Umek, tvrdka Jos. Boecio (preje Varlec), gosp. Janko Broz, veleindustrijalec (zaloga moke), združeni pivovarni Žalec in Laški trg (založnik pive g. Al. Schweiger), g. Miško Balon, lesni trgovec (skladišče na prostoru del. pivovarne Žalec-Laški trg) vsi v Brežicah. G. Franc Gerec, veletržec v Pišecah, g. Andrej Frece, g. Martin Frece, g. Andrej Kos, g. Jože Vrečko itd., vsi na Bizeljskem. G. J. Vidmar in g. Anton Zorčič v Kapelah, g. Rozalija Novak in Franc Perger v Dobovi, g. Franc Petan v Sromljah, g. Karl Prešiček v Zdolah, g. Anton Vahčič na Vidmu.

Naši obrtniki so: svečar in medicar Maks Hierländer, brivec in lasničar Josip Holy, krojač Pavl Kovačič, sedlar Franc Krulc, klopučar Franc Lebar, lončar in pečar Fr. Mastnak, krojač Miha Novak, sodar Franc Pipan, pek Ignacij Polanšek, mizar Franc Resnik, slikar Franc Sikošek, mehanik in umetni ključavničar, Franc Pintarič, klepar Ignacij Zalokar, čevljarja Franc Veršec in Stjepan Cipek.

Naši gostilničarji so: Anton Koštomaj v «Narodnem Domu», mesarja Ivan Grobušek in Anton Klavžar, vsi v Brežicah, dalje Janez Volčanšek, Franc Zorko, Jože Mion, Anton Žerjav in Marija Kos na kolodvoru.

➡ Vse naslove izveste v „Narodnem Domu“. ➡

Podpirajte samo one trgovce, krčmarje in obrtnike, ki imajo slovenske napise!

SVOJI K SVOJIM!

Biti slovenske krvi, hodi Slovencu ponosi!

Prva in največja slovenska trgovina v Brežicah **Uršič & Lipej**

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega, špecerijskega in železnega blaga, porcelana, stekla, usnja itd. prodaja vse po najnižjih cenah in le zanesljivo dobro blago.

Velika zaloga tuzemskega in angleškega sukna, cajgov za moške in ženske obleke, volnena in platnenega blaga in vse drugo po najnižjih cenah.

Za mnogobrojni obisk se priporočata
z odličnim spoštovanjem

Uršič & Lipej.

Nova slovenska trgovina „Pri novem svetu“

Jos. Boecio
v BREŽICAH (pri frančiškanski cerkvi).

Največja in najnovejša zaloga raznega manufakturnega, suknenega in volnenega blaga z moškimi in ženskimi perilom, svilenih in drugih robcev, nogavic, čipk, nakita i. t. d.

Bogata zaloga špecerije, najlepša moka iz Majdičevega mlina v Celju, železnina, lita in posteklena posoda, porcelan, glaževina, cement, trstina, umetna gnojila, premog i. t. d.

Prodajam tudi vse deželne pridelke in kupujem iste po najvišjih cenah.

== Izvoz jajec na debelo. ==

Cene strogo solidne in točna postrežba.

SV. Cirila in Metoda.

spominjajte se družbe

Slovenci!

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, knjigami, molitveniki in drugimi tiskovinami za vse urade, velika zaloga podob in okvirov, razne vrste šipe v vseh velikostih, barvah in debelosti, vsakovrstne reči za božič, papir, peresa, cvetke in različni kinč za jaslice, mične novosti v galanterijskem oddelku, igrače in vse drugo priporoča na drobno in debelo po nizki ceni

ANTON UMEK

v Brežicah in v Krškem.

Sprejema vsakovrstna naročila za „Zadružno tiskarno“ in knjigoveznico po zmernih cenah.

POSOLJILNICA V BREŽICAH

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

posojuje na zemljišča in osebni kredit proti $5\frac{1}{2}\%$ ali 6% obrestovanju;
obrestuje hranilne vloge s $4\frac{1}{2}\%$ (štiri in pol od sto), plačuje davek od hranilnih vlog (rentni davek) sama;
uradnje vsak pondeljek in četrtek od $8\frac{1}{2}$ do 12. ure dopoldne v «Narodnem Domu», I. nadstropje;
ima svoje gostilne v «Narodnem Domu» z lepim hlevom in prostornim dvoriščem ter «na Griču» na koncu novega mostu čez Savo; toči le dobra in pristna domača, izbrana vina.
Hranilne vloge sprejema od vsakogar, posojila daje le zadružnikom.

Leta 1906 do 1. grudnia je bilo prometa dva milijona tritisoč kron.

L. 1906 je bilo prometa 2,772.709.87 K. ODBOR.